Sosyal – Duygusal Geli?im De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal – Duygusal Geli?im De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30516

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sosyal - Duygusal Geli?im De?erlendirme Ölçe?i (SDGDÖ), okul öncesi dönemdeki çocuklar?n sosyal ve duygusal yeterliliklerini ölçmek amac?yla uyarlanm?? 41 maddelik bir envanterdir. Bu ölçek, özellikle 48 ila 66 ayl?k ya? aral???ndaki çocuklar?n geli?im düzeylerini de?erlendirmek için Hande Arslan Çiftçi taraf?ndan Türk kültürüne adapte edilmi?tir. Adaptasyon çal??mas?, ölçe?in Türkiye ba?lam?nda yüksek düzeyde psikometrik özelliklere sahip oldu?unu göstermektedir. Ölçe?in güvenirlik katsay?lar? oldukça yüksektir (Cronbach Alpha 0.92), bu da ölçe?in tutarl? ölçümler sa?lad???n? i?aret etmektedir.

Ölçek, ö?retmenler veya ebeveynler taraf?ndan doldurulabilen dörtlü derecelendirme sistemi kullan?r ve çocuklar?n sosyal becerileri, duygusal regülasyonlar? ve ya??tlar?yla etkile?imleri gibi kritik alanlarda detayl? bilgi sunmay? amaçlar. SDGDÖ, erken çocukluk döneminde sosyal-duygusal alanlarda risk alt?nda olabilecek çocuklar?n belirlenmesi ve uygun müdahale programlar?n?n planlanmas? aç?s?ndan önemli bir araçt?r.

Anahtar Kelimeler

Sosyal - Duygusal Geli?im, Sosyal-Duygusal Geli?im De?erlendirme Ölçe?i, Okul Öncesi, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, 48-66 Ay, Hande Arslan Çiftçi.

Yazarlar

Hande Arslan Çiftçi

Amaç

Sosyal - Duygusal Geli?im De?erlendirme Ölçe?i'nin temel amac?, 48 ila 66 ayl?k Türk çocuklar?n?n sosyal ve duygusal geli?im düzeylerini sistematik ve objektif bir biçimde de?erlendirmektir. Bu adaptasyon çal??mas?, orijinal ölçe?in kültürel olarak uygunlu?unu ve psikometrik aç?dan güvenilirli?ini sa?lamay? hedeflemi?tir.

Ölçek, e?itimcilerin ve ara?t?rmac?lar?n erken çocukluk döneminde kritik öneme sahip olan sosyal-duygusal yeterlilikleri izlemesine, geli?imsel gecikmeleri tespit etmesine ve bireyselle?tirilmi? e?itim planlar? olu?turmas?na yard?mc? olmak üzere tasarlanm??t?r.

Yap?

SDGDÖ, çocuklar?n sosyal-duygusal geli?im alan?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle duygular? tan?ma ve ifade etme, duygusal tepkileri düzenleme, empati kurma, ili?ki kurma ve sürdürme,

ARABPSYCHOLOGY.COM

i?birli?i yapma gibi çok boyutlu yeterlilikleri içerir. Ölçek, çocuklar?n bu alanlardaki davran??sal göstergelerini de?erlendirerek genel bir yeterlilik profili sunar.

41 maddeden olu?an bu araç, çocuklar?n günlük ya?am ve okul ortam?ndaki etkile?imlerini temel alarak, onlar?n sosyal ortamlara ne kadar ba?ar?l? entegre olduklar?n? ve duygusal zorluklarla nas?l ba?a ç?kt?klar?n? belirlemeyi hedefler.

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal yeterlili?ini göstermek amac?yla yap?lan geçerlik çal??malar?, özellikle kriter geçerli?i yöntemine odaklanm??t?r. Kriter geçerli?ini belirlemek için yayg?n olarak kabul görmü? olan Okul Öncesi Sosyal Beceri De?erlendirme Ölçe?i (OSBED) kullan?lm??t?r.

Yap?lan analizler sonucunda, Sosyal - Duygusal Geli?im De?erlendirme Ölçe?i (SDGDÖ) ile OSBED aras?nda pozitif yönlü, yüksek düzeyde anlaml? bir ili?ki tespit edilmi?tir (r=.77, p< .01). Bu yüksek korelasyon katsay?s?, SDGDÖ'nün ölçmeyi amaçlad??? sosyal beceri ve duygusal geli?im yap?s?n?, halihaz?rda geçerli kabul edilen ba?ka bir araçla tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve dolay?s?yla yüksek bir geçerlik düzeyine sahip oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, arac?n iç tutarl?l???n?n ve zamana ba?l? istikrar?n?n yüksek oldu?unu ortaya koymaktad?r. ?ç tutarl?l?k ölçütü olarak kullan?lan Cronbach Alpha katsay?s?, ölçe?in tümü için 0.92 olarak hesaplanm??t?r. Bu de?er, psikometrik aç?dan mükemmel düzeyde bir iç tutarl?l??a i?aret eder.

Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? istikrar?n? ölçmek amac?yla yap?lan test-tekrar test güvenirlik katsay?s? ise 0.90 olarak bulunmu?tur. Hem iç tutarl?l?k hem de test-tekrar test katsay?lar?n?n 0.90 ve üzerinde olmas?, Sosyal - Duygusal Geli?im De?erlendirme Ölçe?i'nin yüksek bir güvenirlik düzeyine sahip oldu?unu ve tekrarl? uygulamalarda tutarl? sonuçlar verece?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Kaynak içerikte ölçe?in faktör yap?s?na (alt boyutlar?na) dair detayl? bir bilgi sunulmam??t?r. Ancak, bir uyarlama çal??mas?n?n parças? olarak, orijinal ölçe?in yap?sal bütünlü?ünün Türk örnekleminde korunup korunmad???n? incelemek amac?yla bir aç?mlay?c? veya do?rulay?c? faktör analizi yap?lmas? beklenir. Bu analizler, 41 maddenin hangi alt boyutlar alt?nda topland???n? ve ölçe?in teorik yap?s?n? ne ölçüde temsil etti?ini ortaya koyar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Kendini De?erlendirme veya Gözlem Temelli Derecelendirme Ölçe?i (41 madde)

Language Available: Türkçe

Population Group: Okul Öncesi Çocuklar

Age Group: 48 - 66 ayl?k çocuklar (4 ila 5.5 ya?)

Population Details: Türkiye örnekleminde gerçekle?tirilen yüksek lisans çal??mas? kapsam?nda uyarlanm??t?r.

Test Methodology: 4'lü Likert Tipi Derecelendirme (Dört cevap seçene?i sunulmu?tur).

Anahtar Kelimeler

Okul Öncesi E?itim, Duygusal Yetkinlik, Çocuk Geli?imi, Psikometrik Özellikler, Uyarlama Çal??mas?, Cronbach Alpha, Kriter Geçerli?i.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: hande.arslan@medeniyet.edu.tr

Correspondence Address: Hande Arslan Çiftçi, Marmara Üniversitesi (Tez dönemi), Medeniyet Üniversitesi (Mevcut Affiliation).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in uyarlama çal??mas? 2015 y?l?nda tamamlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve olas? ücretlendirme bilgileri hakk?nda do?rudan sorumlu yazar Hande Arslan Çiftçi ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Bu çal??ma bir Yüksek Lisans tezi kapsam?nda yap?ld???ndan, akademik kullan?m için kaynak gösterilerek eri?ilebilir durumdad?r.

Kaynaklar

ARABPSYCHOLOGY.COM

Arslan Çiftçi, H. (2015). Sosyal - Duygusal Geli?im De?erlendirme Ölçe?i: 48 - 66 ayl?k çocuklar için uyarlama çal??mas?. Yüksek Lisans tezi, Marmara Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.

Tez, Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ime aç?kt?r: https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi

Sosyal - Duygusal Geli?im De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Sosyal - Duygusal Geli?im De?erlendirme Ölçe?i toplam 41 maddeden olu?maktad?r. Derecelendirme sistemi, dört farkl? cevap seçene?inden olu?maktad?r:

çok do?ru
k?smen do?ru
nadiren do?ru
do?ru de?il

Ölçe?in maddelerinin tam içeri?ine, referans olarak belirtilen Yüksek Lisans tezi üzerinden ula??labilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM